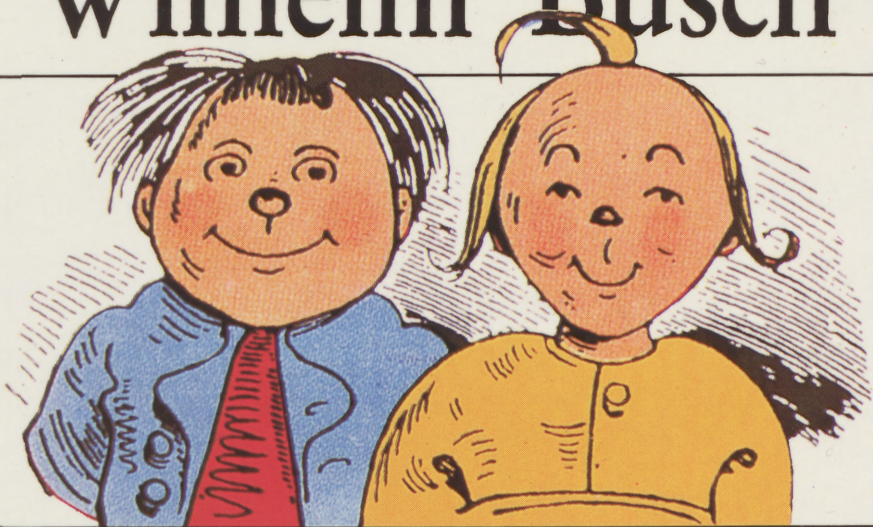

MC
111.602

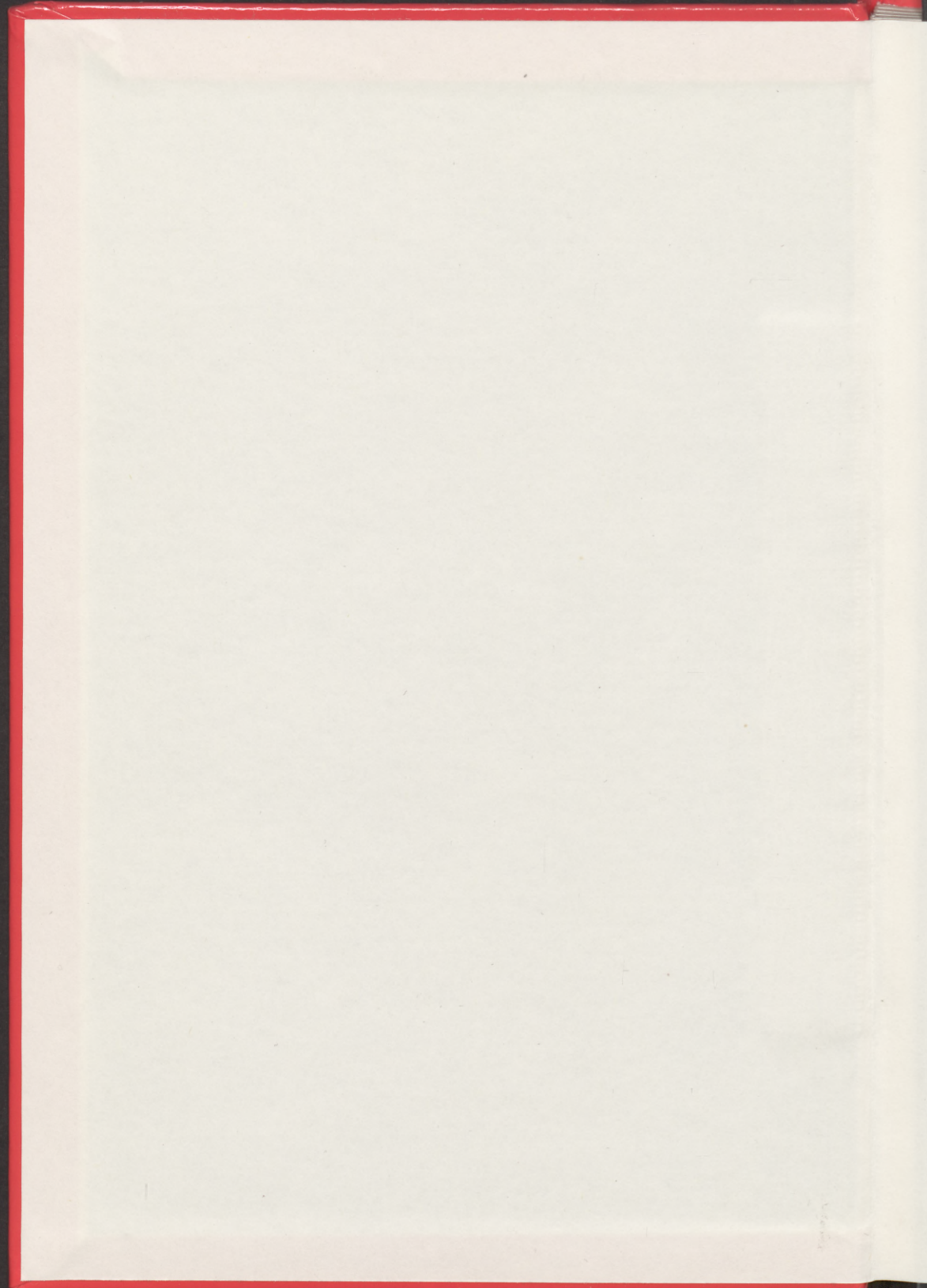
Wilhelm Busch

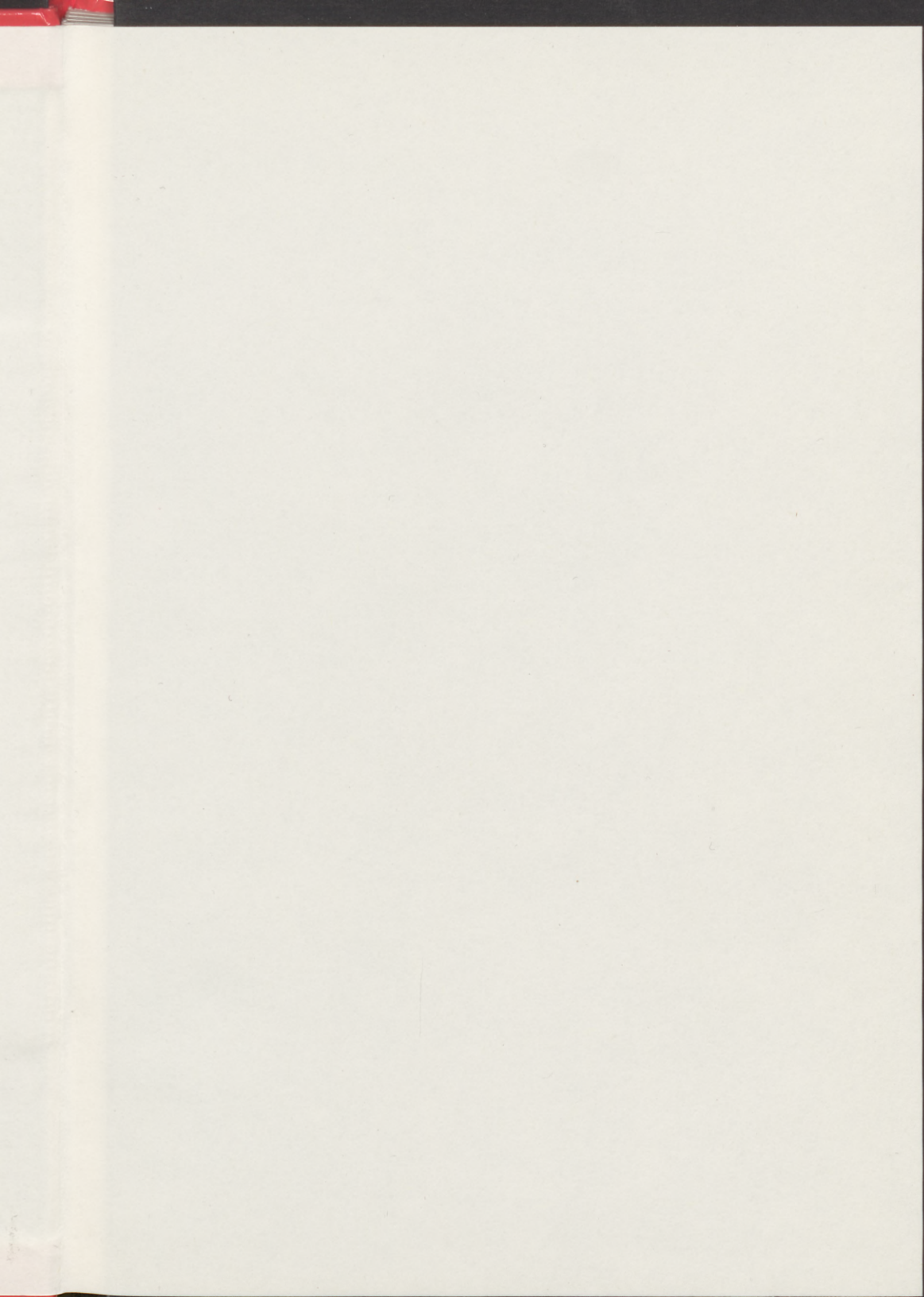

Max és Móríc

Két tacskó
furfangjai
hét csínyben

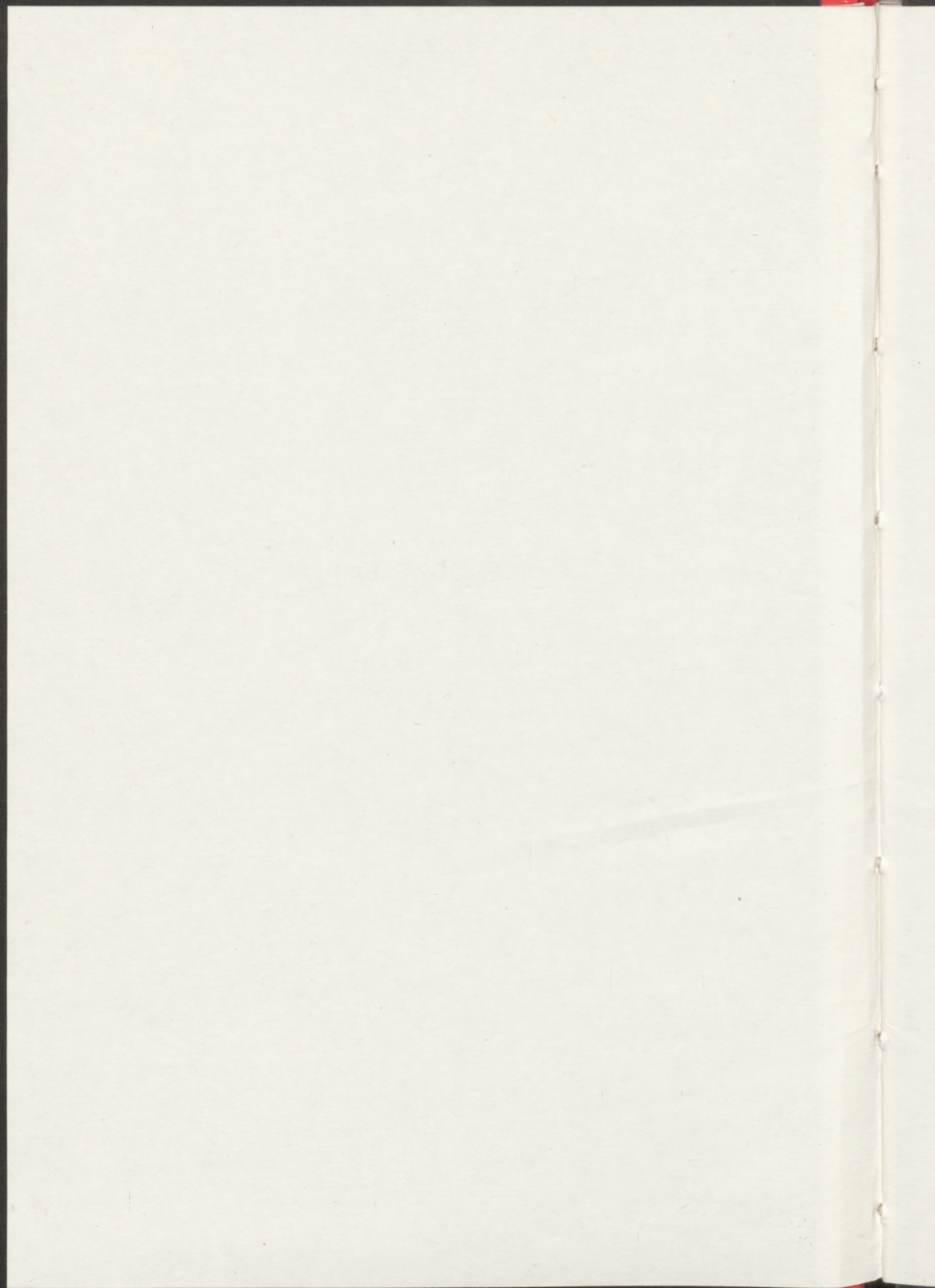

CO-NEXUS
Print-ter

WILHELM BUSCH
MAX ÉS MÓRIC

MAX ÉS MÓRIC

Két tacsó furfangjai
hét csínyben

Kilencvenhat képpel

Írta és rajzolta:
WILHELM BUSCH

CO-NEXUS Print-teR Kft.

Budapest

1991

MCM.602

7991

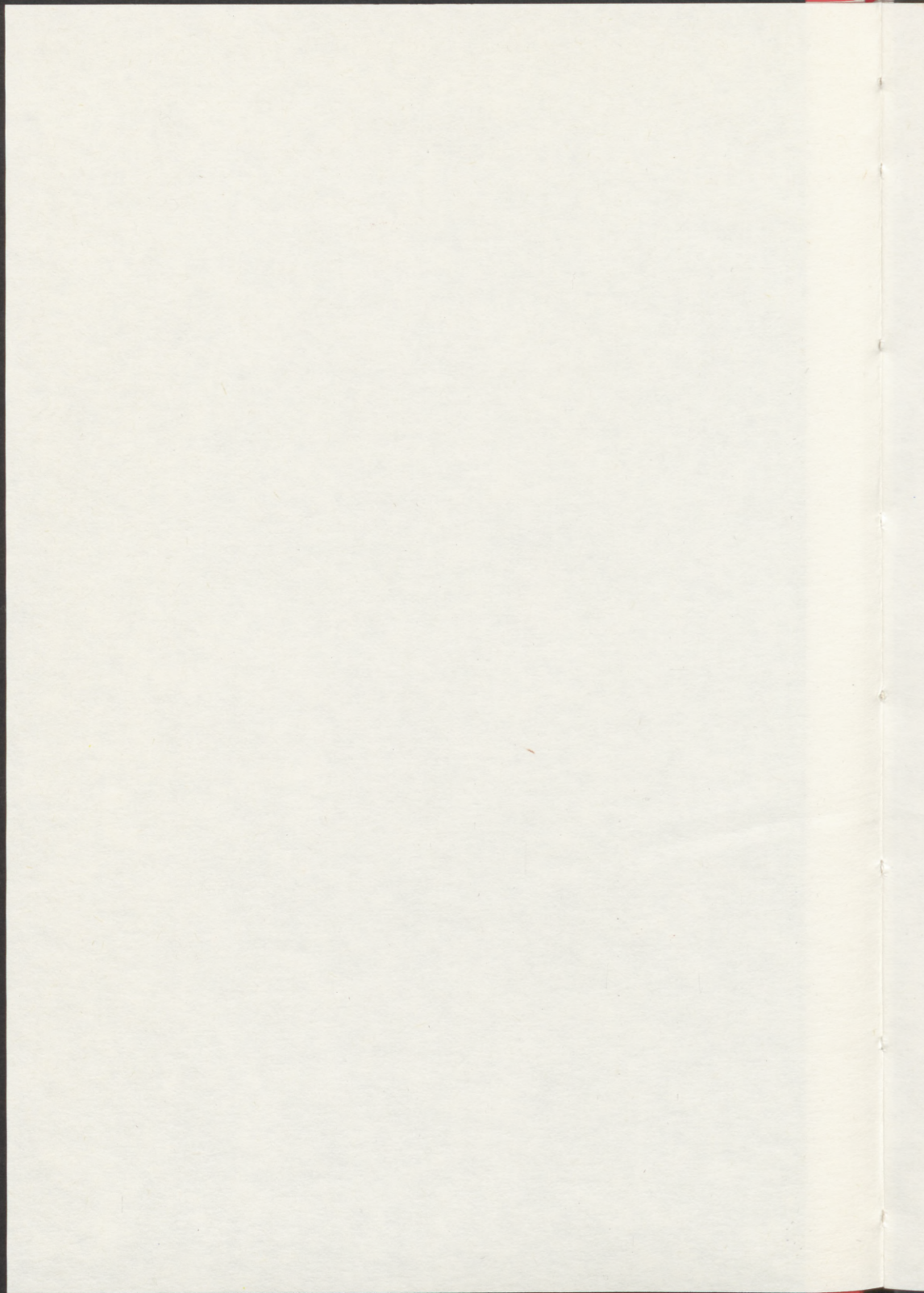
ISBN 963 8065 07 9

Felelős kiadó: Gáti László a CO-NEXUS Print-teR Kft. ügyvezető igazgatója

Készült a Dabasi Nyomdában
Felelős vezető: Bálint Csaba igazgató
Munkaszám: 91-0304

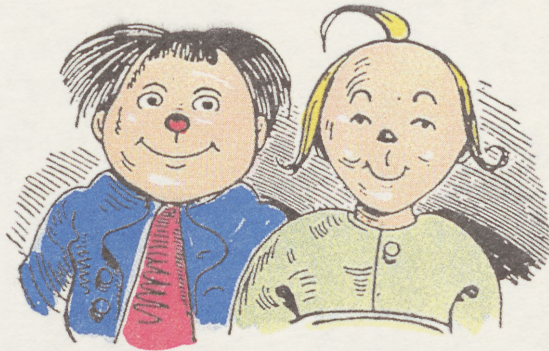
Tartalom

Előszó	7
Első csíny	9
Második csíny	17
Harmadik csíny	24
Negyedik csíny	31
Ötödik csíny	38
Hatodik csíny	46
Utolsó csíny	55
Vége	62

Előszó

Vásott gyermek száma tenger;
Róluk annyit hall az ember!
Lám például éppen itt ni
Két bizonyság: Max és Móric,

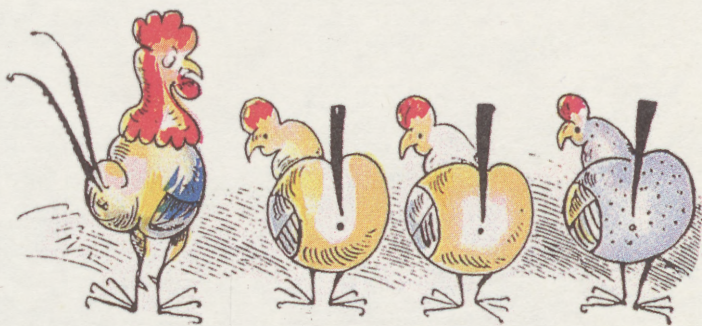
Kik, ahelyett, hogy térve jóra,
Hallgatnának okos szóra,
Rajta sokszor csak kacagtak,
Gúnyolódva jól mulattak.
Persze hát a két vitéz
Mindenféle csínyre kész! –
Ember, állat réme lenni,
Almát, körtét, szilvát csenni,
Nekik sokkal jobban esett,
S kellemesebb, kényelmesebb,
Mint templomban, iskolában
Vesztteg ülni pad sorában
Ámde, ó jaj, ó jaj, ó jaj,
Úgy látom, a vége sóhaj!

Mert hát végül rosszul folyt a
Max és Mórícnak a dolga.
- Épp azért, mit cselekedtek,
Itt lefestem, írom nektek.

Első csíny

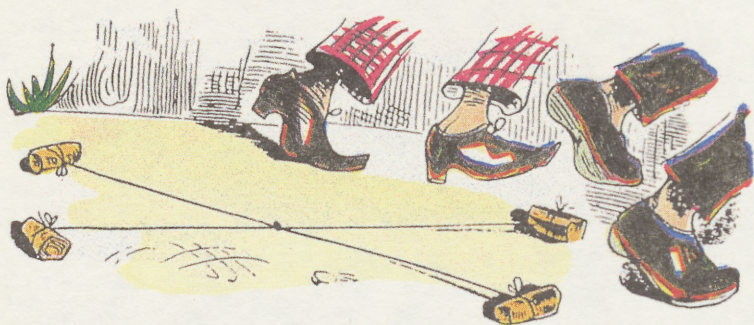
Öröme és vágya soknak:
Nevelése szárnyasoknak;
Egyrészt már a tojás miatt,
Mit azoknál tojni divat;
No meg aztán tessék venni,
Hogy jó sültet lehet enni;
Sőt tolluk sem vész kárba,
Lesz belőle dunna, párna,
Pompás benne melegedni. –
Hideg ágyban nem jó lenni.

Imhol özvegy Borcsa néni.
Szómul-szóra épp ezt véli.

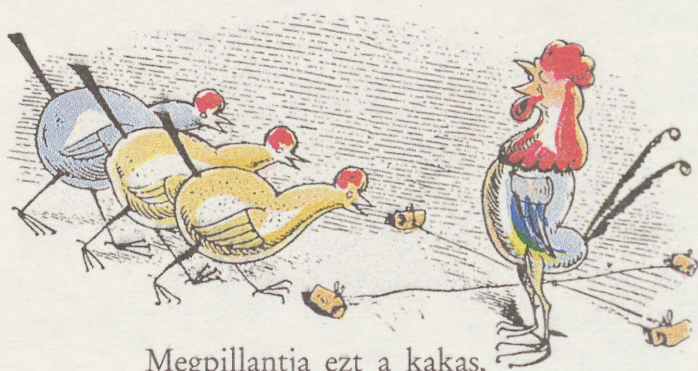

Egy kakasa, három tyúkja
Nála a port együtt rúgja.

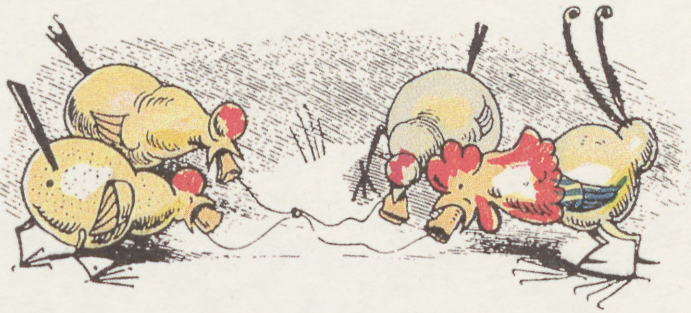
Max és Móric tanakodnak,
Hogy miféle csínyhez fognak?
– A csínyt gyorsan kieszelik,
Kenyérüket négyrészt szelik
S megbogozott madzagvégre
Kötve íme négy kenyérke;

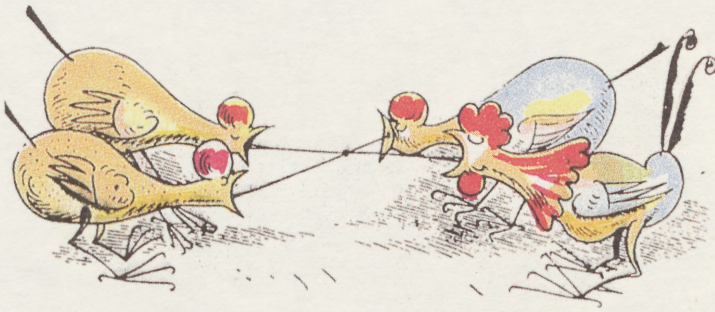
S elhelyezik szaporán
A jó néni udvarán.

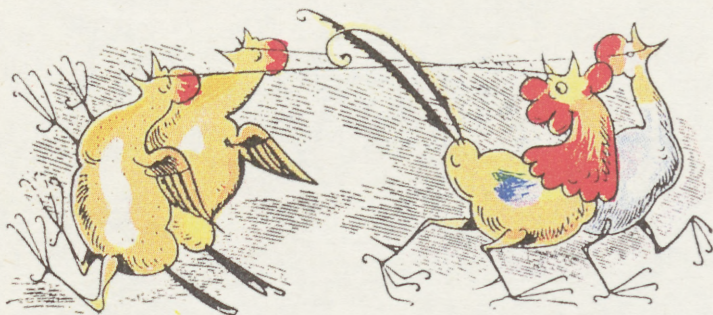
Megpillantja ezt a kakas,
Kukorékol, hangja magas;
Kukurikú, jertek ide;
S a három tyúk fut izibe

S a kenyérkét hevenyében
Vígan nyelik mind a négyen

Pedig kár volt azt lenyelni,
Mert nem tudnak széjjel menni.

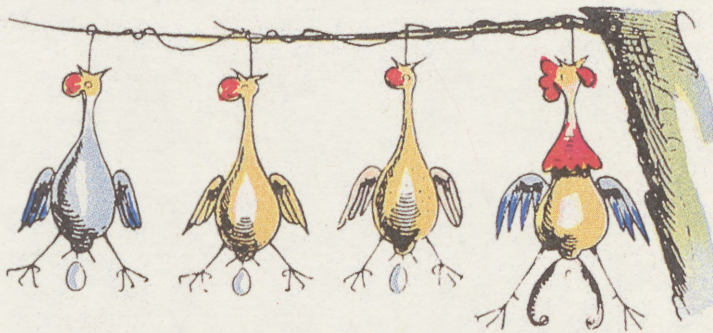
Majd keresztben, majd hosszában
Rángatódznak mindahányan

Majd repülni kezdenek,
Jaj, mi lesz, ó szent egék!

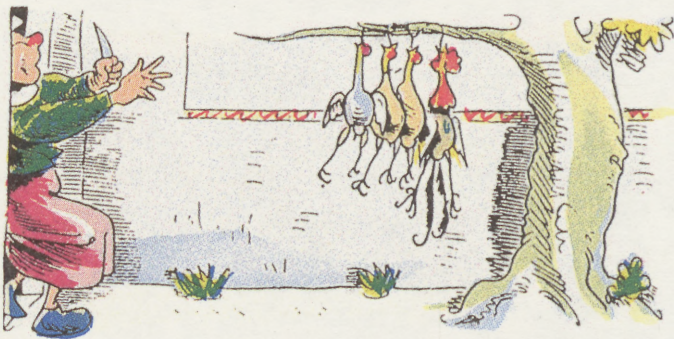
Fennakadnak, ákom-bákom,
S lógnak hosszú száraz ágon. –
– S a nyakuk, jaj, nyúlva nyúlik,
Hangjuk érce múlva múlik.

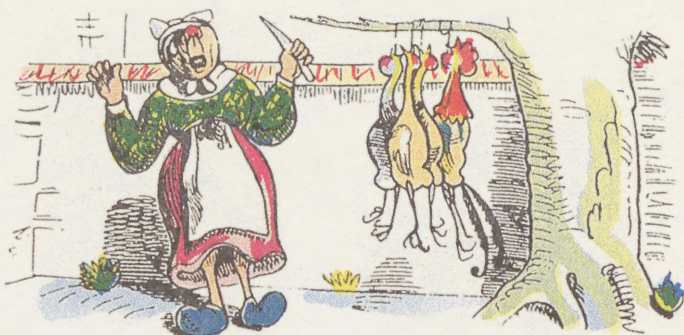
Sebtiben még egyet tojnak,
Ezzel vége minden bajnak.

Borcsa néni ágyban hallja,
S fölriad a kínos zajra;

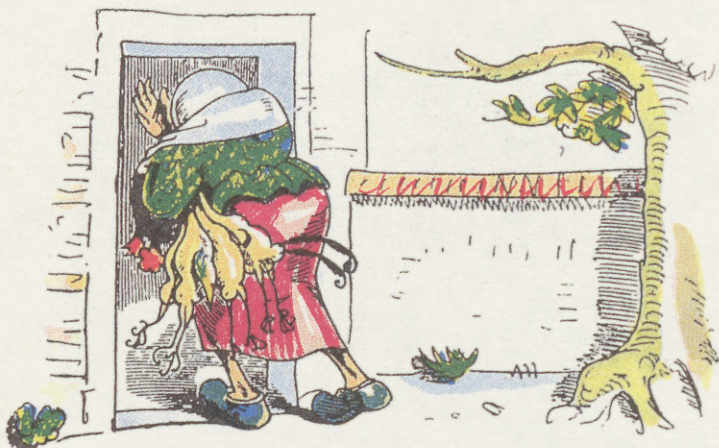
Rosztat sejt az udvaron,
S megy ki. Ah, mi borzalom!

„Könnyem árja tenger légyen!
Minden vágyam és reményem,
Életemnek legszebb álma
Felkötve az almafára!”

Búval, gonddal telve most a
Hosszú kését ím kihozta,
S elmetszette a madzagot,
Hogy tovább ne lóghanak ott.

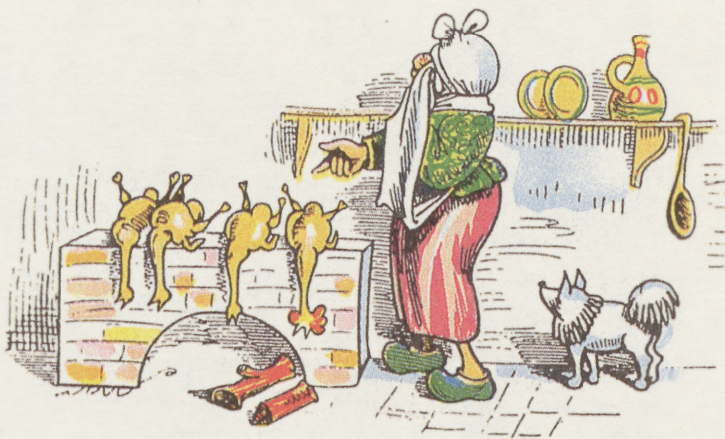

S néma, gyászos pillantása,
Vissza így tér ő a házba.

Első csínyük ez, most pedig
A második következik.

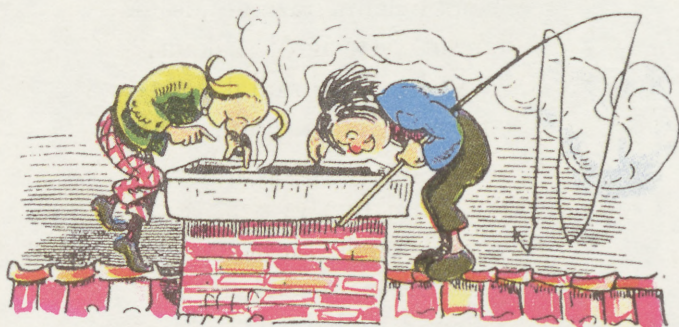
Második csíny

Mikor özvegy Borcsa néni
Gyásza kezdett véget érni,
Az esetet megfontolta,
A legjobb lenne, azt gondolta,
A búcsút vett, ágról szakadt,
Szegény korán kimúltakat
Tisztességgel tálba tenni,
Jól megsütni és megenni. –
– De kiújul újra gyásza.
Mikor őket leforrázva,
Megkopasztva, meztelen
Látja ott a tűzhelyen,
Akik egykor, szebb napokban,
Kapargáltak a homokban.

Özvegy szeme telve könnyel,
Nézi Mitvisz s áll közönnyel.

Max és Móric szagra lesnek
És nyomban a tetőn lesznek.

Vígan nézik a kéményből,
Hogy a tyúkok fej s nyak nélkül
- Öröme két gyereknek -
Serpentyőben sisteregnek.

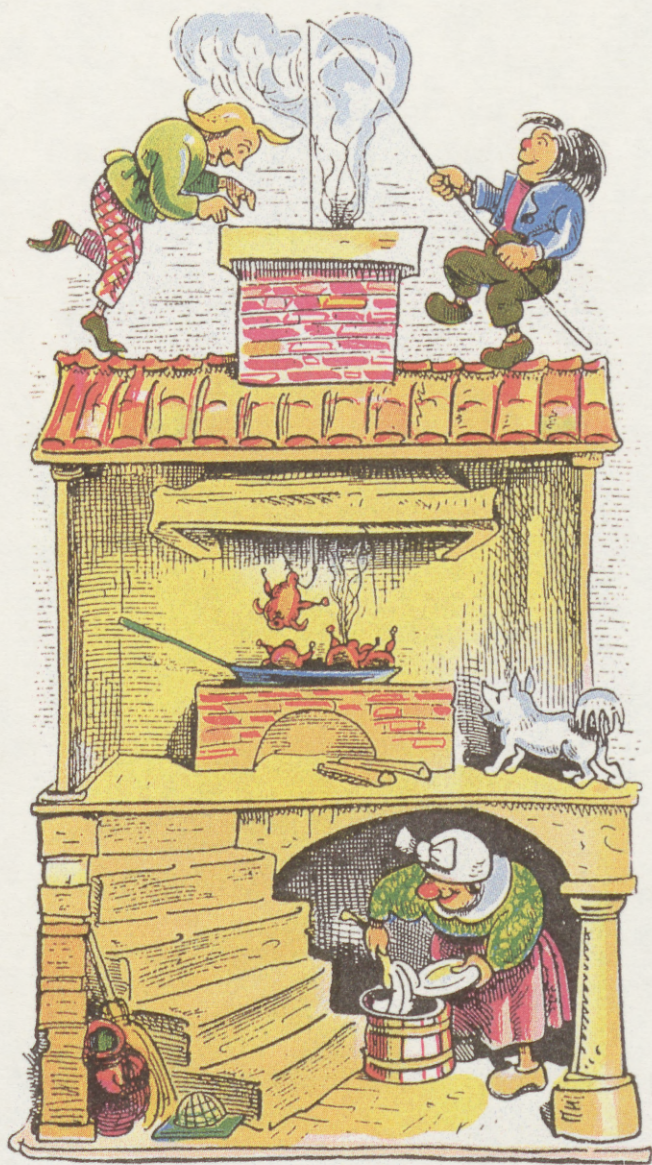

Egy tányérral az özvegy
Éppen a pincébe megy,

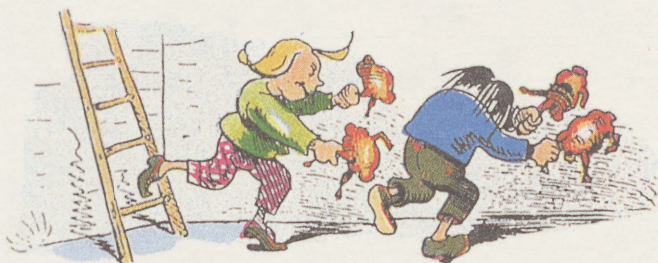
Imádja a káposztát,
Egy tányérral felhoz hát,
A káposzta remek mindig,
De legjobb, ha melegítik.

Ezalatt a tacsók felül.
Nem maradnak ám tétlenül,
Maxnak horga vele van,
Pompás hosszú nyele van.

Uccu rajta! most dologra!
Egy tyúk került már horogra;

Uccu! horgon most a másik,
A harmadik épp úgy mászik;
Uccu rajta! fürge légy!
S mienk már mind a négy! -

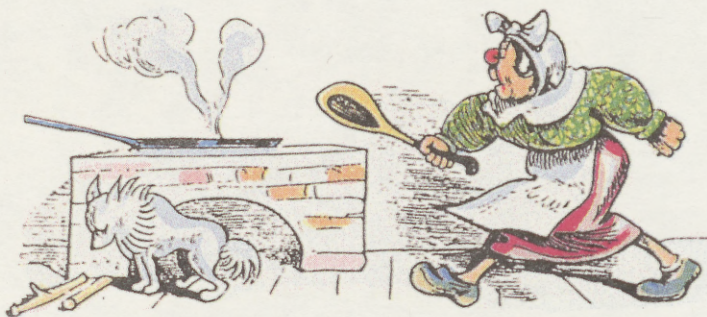

A két tacszó végbe mit visz,
Színről-színre látta Mitvisz,
Vau! vau! rájuk ugatott is;
De még többet láthatott is,

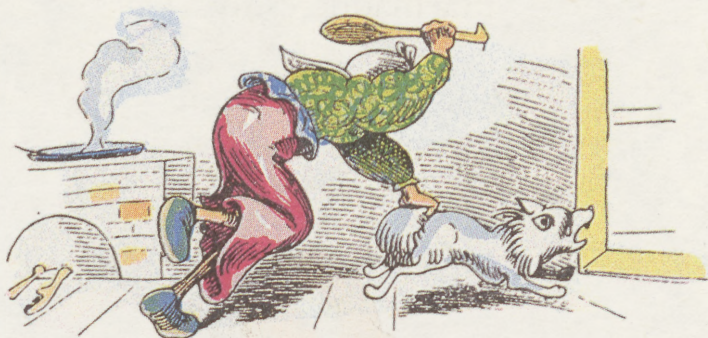
Mert a fiúk vígan vannak,
Háztetőről elillannak.
- No! haddelhadd lesz pedig:
Borcsa néni érkezik,
S mindjárt gyökeret ver ő,
Mert üres a serpenyő.

A pecsenyés tál üres.
„Mitvisz!” első szava ez:

„Óh te Mitvisz, szörnyeteg!
Várj, no várj! Kell sült neked?”

Van dolga a nagy kanálnak,
Kikap Mitvisz, szegény állat;
Jajgatása szakadatlan,
Mivel érzi, hogy ártatlan.

Max és Móric a lugasban.
Hús árnyékon hortyog lassan;
Véget ért a lakoma,
Egy-egy csont csak a nyoma.

E második csínyre pedig,
A harmadik következik.

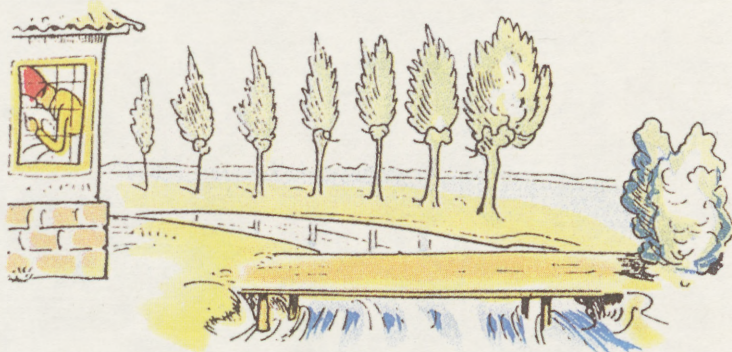
Harmadik csíny

Már az el nem tagadható,
Híres ember Kecske szabó.
Hétköznapra, ünneplőre,
Szabni, varrni szűkre, bőre,

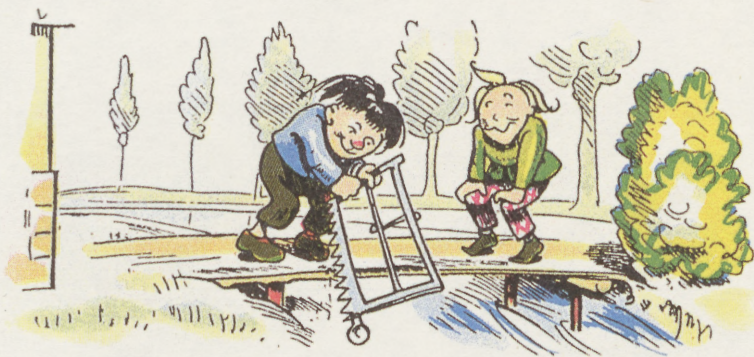

Bugyogót vagy fecskefarkat,
Rövidebbet vagy hosszabbat,
Ujjast, mellényt, nagykabátot,
Kecske, hogyha hozzá látott,
Megcsinálta rendben mind,
Ügyesen, mérték szerint.
Vagy ha éppen itt meg ott
Kissé ez vagy az kopott,
Ide told meg oda told,
Hirtelen jut foltra folt,
S ha gomb szakad avagy tágul,
Mindegy, bárhol, elül, hátul.
Kecske gyorsan üti nyélbe;
Hisz' ez az ő mestersége.
A faluban szerették is,
Barátságát keresték is. –
– Max és Móric esze már
Ellene is csínyen jár.

Kecske szabó háza alatt
Zúgó hegyi patak halad.

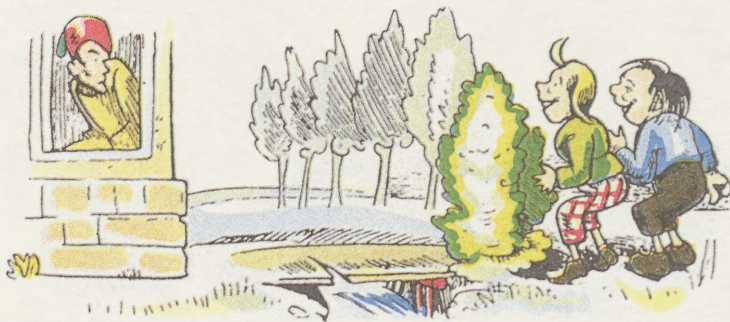

Keskeny palló a vízen,
Az út azon át viszen.

Max és Móric ravasz ésszel,
Fűrészelnék a fűrészsel,
Nyisz-nyisz, azért oly vígak,
Fűrészelik a hidat.

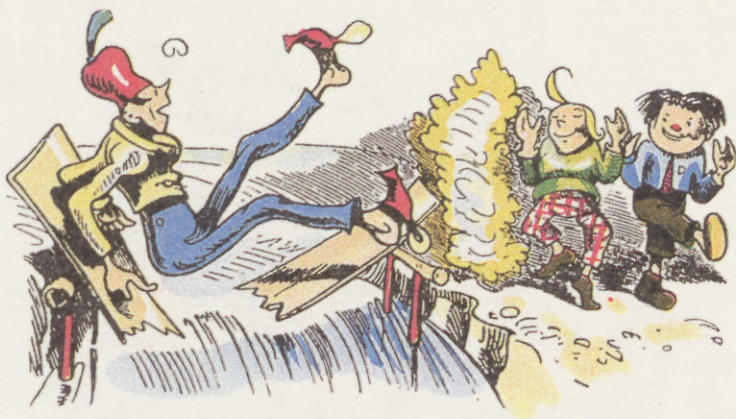
Tartja már csak gyenge szál,
A két tacszó kiabál:
„Kecske, mek, mek, gyere ki!
Kecskebak vár ideki!”

- Kecske szabó türelmes,
Mindent könnyen fel nem vesz;
De most, hogy ezt látja, hallja,
Az epéjét fölkavarja.

Erre gyorsan ugrik ő fel.
Jön a házból egy nagy rőffel;
Lángra gyújtó méregnek
Hangzik újra: „mek, mek, mek!”

És a hídra ér szaladva,
S eltörik a híd alatta,

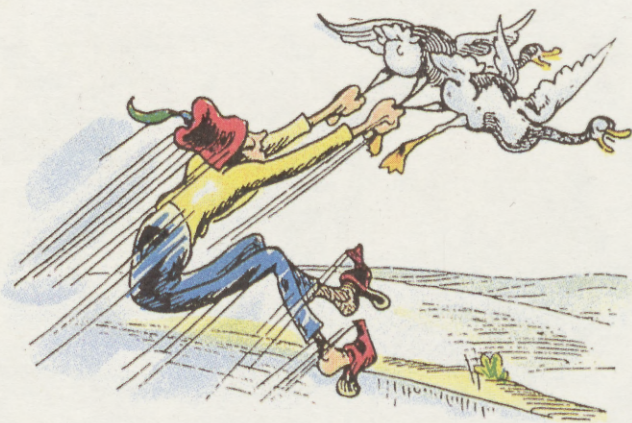

„Mek, mek!” hangzik újra mostan,
A szabó a vízbe loccsan.

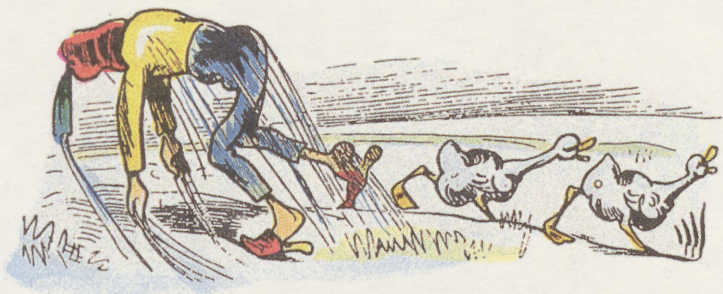

S éppen mikor ez így esett,
Két lúd útja arra vezet.

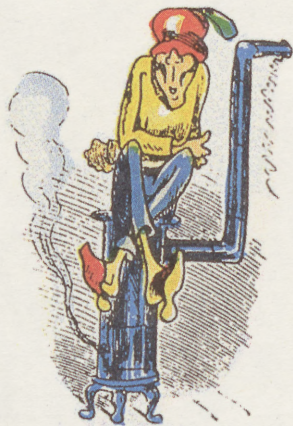
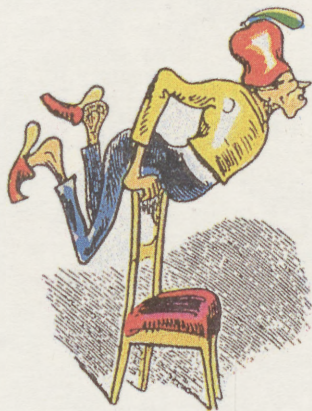
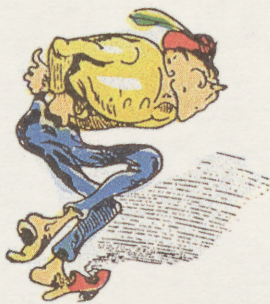
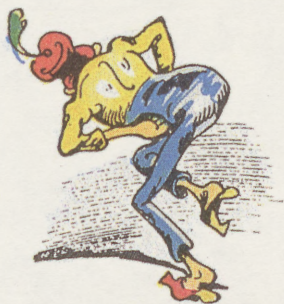
Kecske roppant félelmében
A lábukat fogja éppen.

Kapaszkodik emberül,
Szárzaföldre így kerül.

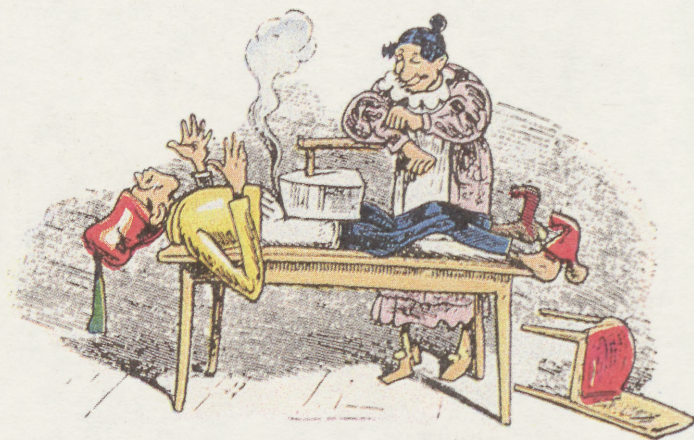
Kényelmesnek, azt hiszem,
Ezt nem tartja senki sem.

Kecske gyomrát ettül nyomba'
Görcs gyötörte, fájás nyomta.

De dicsőség Kecsenének!
Vasalót hoz a hős lélek,
Hideg testen forró vassal,
Mindent rendbe hozott azzal.

- Egész falu tudja, mondja:
Kecske víg már, semmi gondja.

E harmadik csínyre pedig
A negyedik következik.

Negyedik csíny

Régi mondás, higgyük el:
Valamit tanulni kell! –
– Az ABC mégse képes
Fölemelni minden széphez;
És az írás, olvasás
Még nem a fő-fő tudás;
És nem csak a számvetésben
Van a földi cél egészen:
Bölcs tanítást is, ha hallunk
Nagy örömmel kell fogadnunk.

S hogy kárba ne vesszen a jó,
Séda mester arra való. –
– Max és Móric már azért se
Lelkesedtek nagyon érte;
Mert ki folyvást csínyt mível,
Tanítóra nem figyel.

- Mestere a tudománynak
Tisztelője a dohánynak;
S egy a vége minden szónak:
Bíz' egy öreg tanítónak,
Aki fárad estelig,
Pipázgatni jól esik!

- Max és Móric már azonban
Gonosz szívvel csak azon van,
Hogy a pipához férhessen,
S neki ezzel bajt szerezzen. -

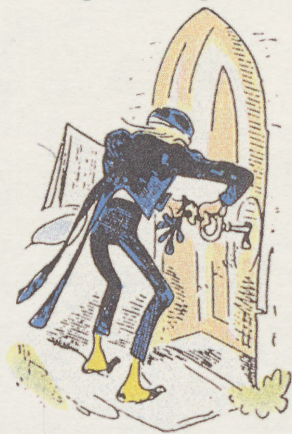

- Egy vasárnap, mikor épp a
Buzgóságba merült Séda
A templomban elmélázik
S áhítattal orgonázik,

A két lurkó odasurran
Lakására s tudva, hol van,
A szobában megtalálják
Szemefényét – a pipáját.

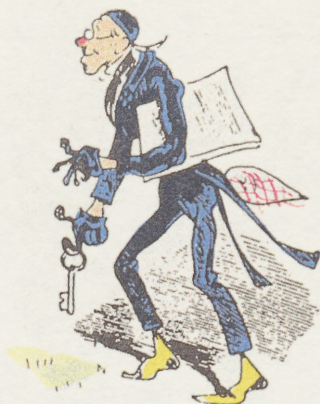

Max már tartja, nagyot nyel ő,
Puskaport vesz Móric elő,
Aztán top, top, furcsa sor,
Pipába a puskapor.
Erre gyorsan kiosonnak,
Éppen vége a templomnak,

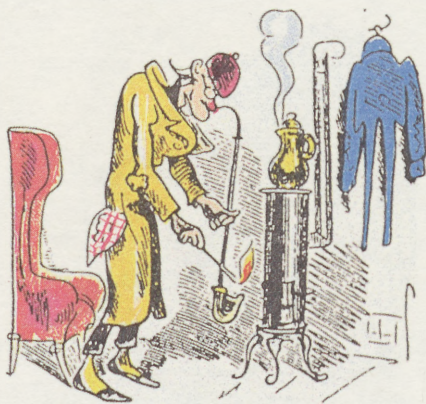

Séda mester épp most zárja,
Csikorog az ajtó zárja

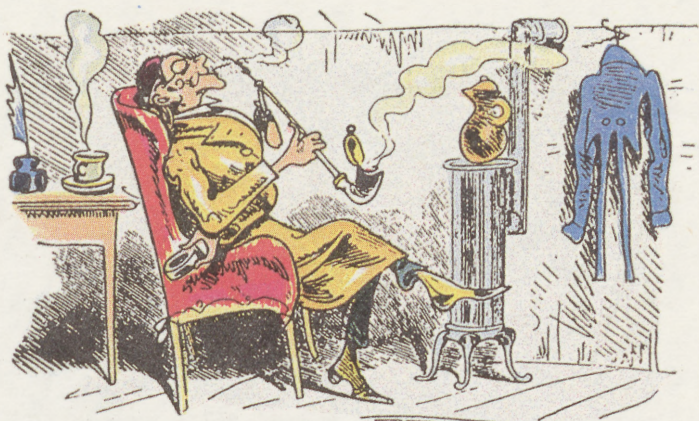
S így végezvén az ügyekkel
Hóna alatt hangjegyekkel,

Megszolgálva a nyugalmat,
Békességben hazaballag.

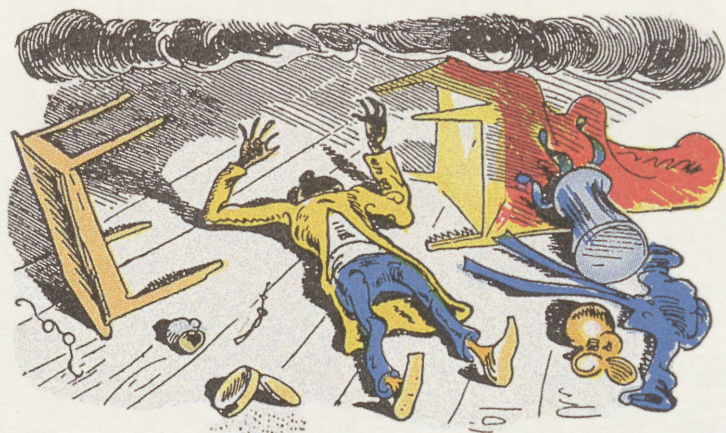
A szívében öröm, hála, –
S nyomban rágyújt a pipára.

„Legtöbb öröm, – mondja – érzem,
Van a megalégedésben!”

Puff! A pipa száz darabban
Nagyot durran, széjjelrobban.
Tinta, pohár, kávésbögre,
Kályha, asztal, szék örökre
Ízzé-porrá összetörten –
Puskaportól légbe röppen.

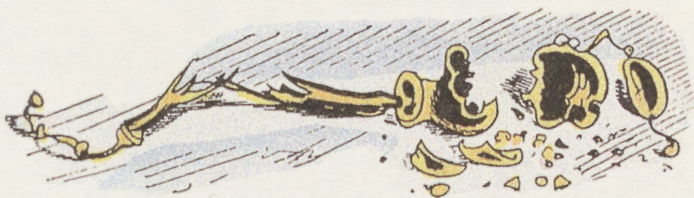

Szétoszolt a lőpor füstje!
Pusztításnak ott az üszke:
Séda él, ah fekvé ott van,
De siralmas állapotban.

Füle, arca, keze, orra
Olyan, mint a kémény korma,
És fejről - száll a sóhaj -
Leégett az utolsó haj.

A fiúkat ki tanítja,
Tudományban gyarapítva?
Hol a falu olyan bölcse,
Séda helyét ki betöltse?
A mester miből pipáljon,
Ha a tajtékpipa már rom?

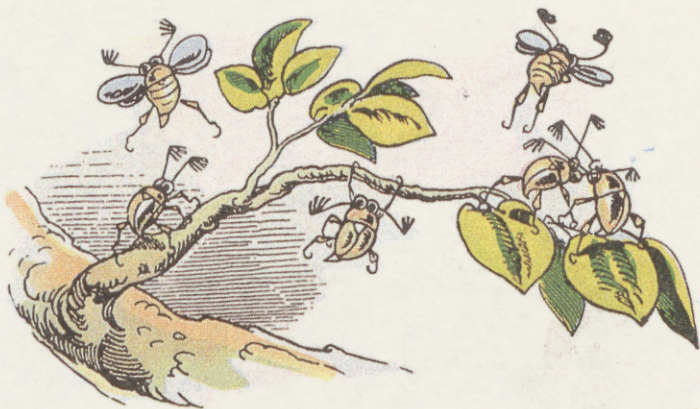

Idővel sok baj elenyész,
Csak a pipa nem lesz egész.

E negyedik csínyre pedig
Az ötödik következik.

Ötödik csíny

Akinek van bácsikája,
Jól viseljen gondot rája,
Legyen fürge és figyelmes, –
Bácsi hajlik az ilyenhez,
Teszem mindjárt, hogyha felkelt,
Így köszöntse: „Szép, jó reggelt!”
Feléje a lapot nyújtsa,
A pipáját is meggyújtsa.
Vagy ha viszket, fáj a háta,
Vagy nyilall az oldalába,
A fájó részt megkeresse,
Veregesse, kenegesse.
S ha szipákol tán a bátya
S tüsszög tőle, Isten áldja,
„Egészségére!” kiáltson,
Hogy a burnót meg ne ártson.
S ha tán haza későn térne,
Húzza ám a cipőjét le
S várja sapka, papucs, kabát.
Csak hogy meg ne hűtse magát;
Szóval, vegye mindaz körül,
Aminek a bácsi örül.
– Persze Max és Móric vére
Nem hevül az effélére. –
– Képzeljétek, mit csináltak
Ők a derék bácsikának!

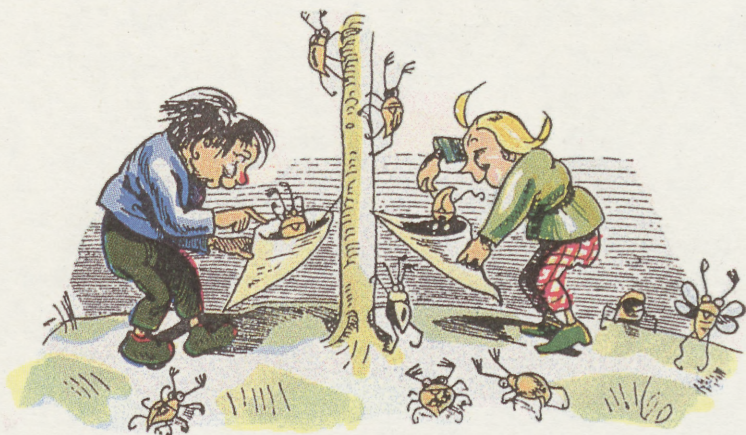

Kiki tudja, milyen madár
Légyen az a cserebogár,

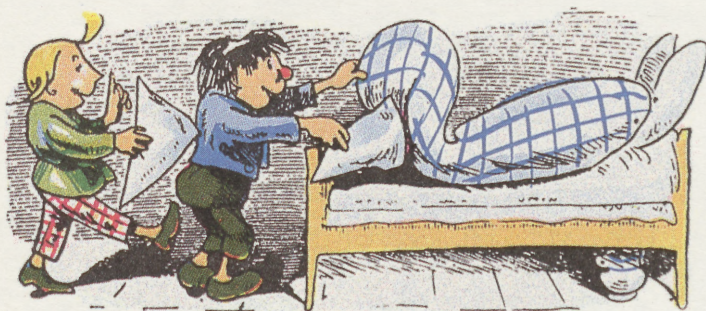
Fákon, fák közt száz meg száz
Röpköd, zümmög, kaparász.

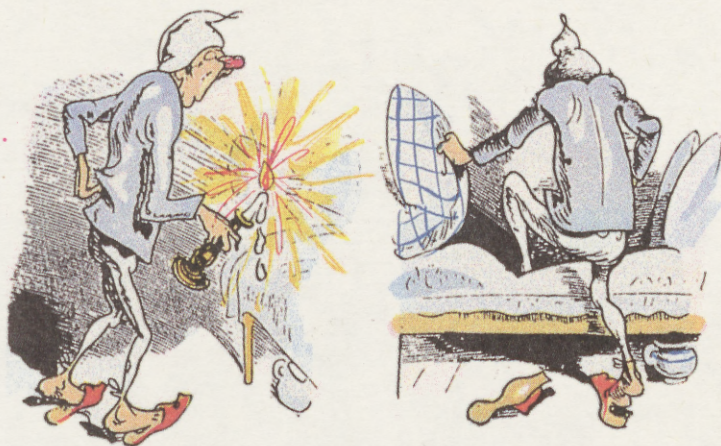
Max és Mór ic dudorásznak,
S le a fáról sokat ráznak.

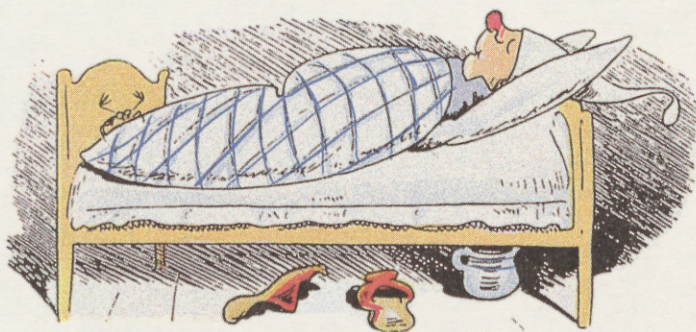
S rakják a sok kaparászót
Papírosba a víg rázók

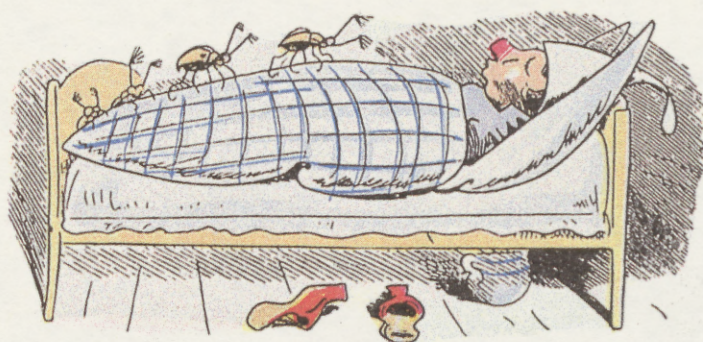
És elrejtik sorjába'
János bácsi ágyába.

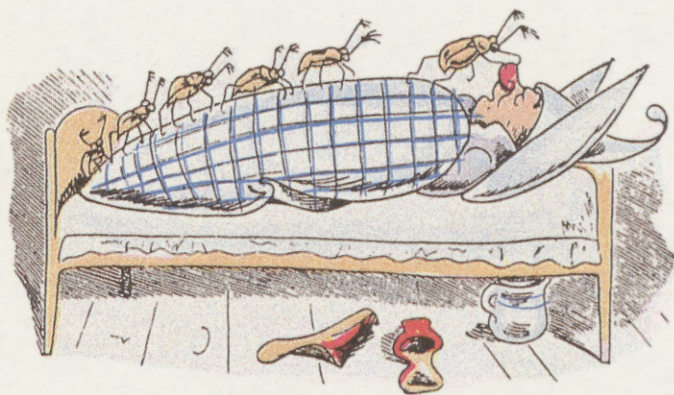
János bácsi már álmos,
Sapkában megy az ágyhoz,

Szemeit behunyja szépen
És elalszik békecséjben.

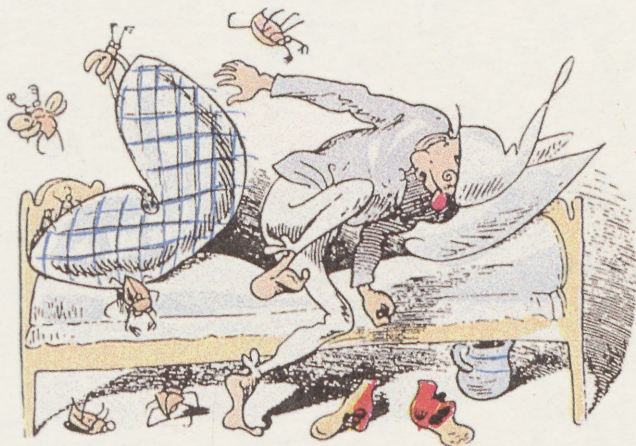
A bogarak kaparásznak.
Papírosból mind kimásznak.

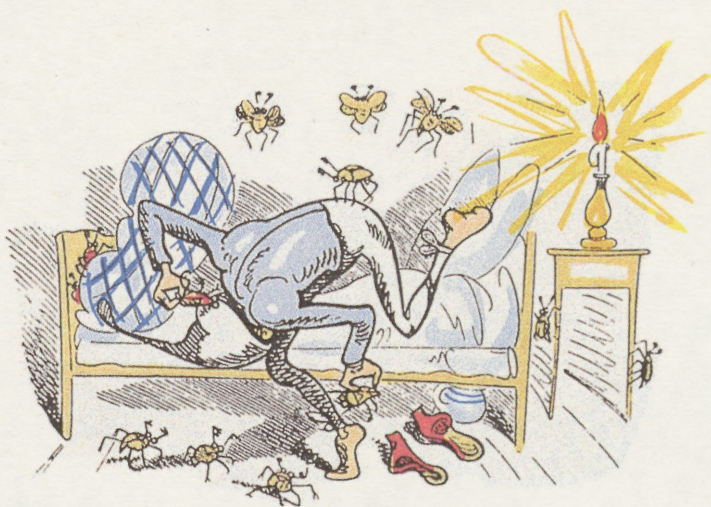
S az első, élén a sornak,
Nekivág a bácsi-orrnak.

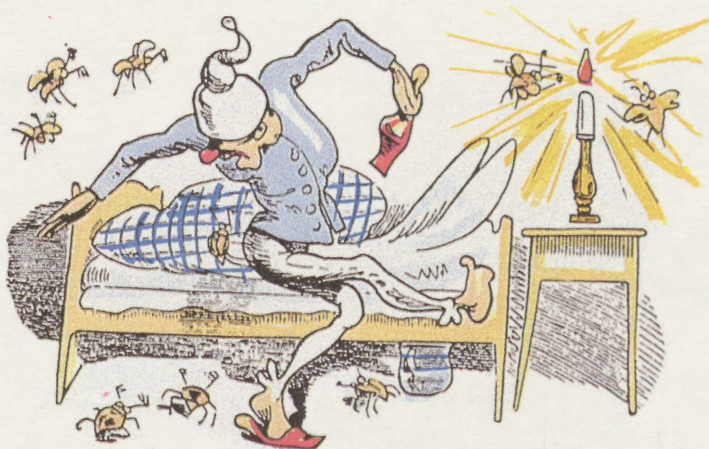
„Jaj” a – bácsi fölriad,
S megfogja a bogarat.

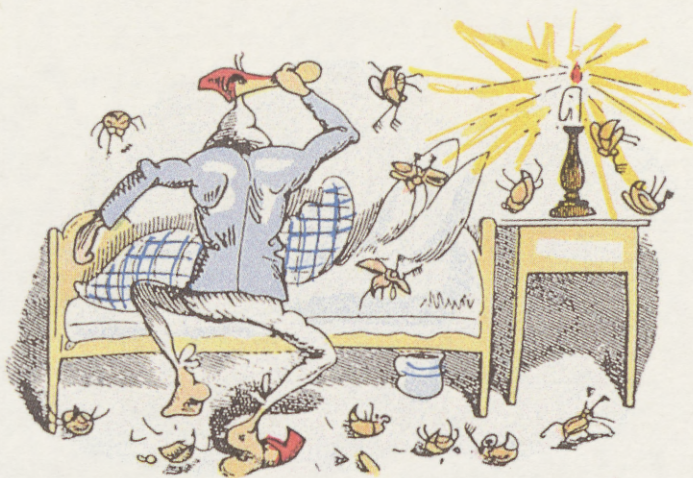
És ijedten, félálomban,
Kiugrik az ágyból nyomban.

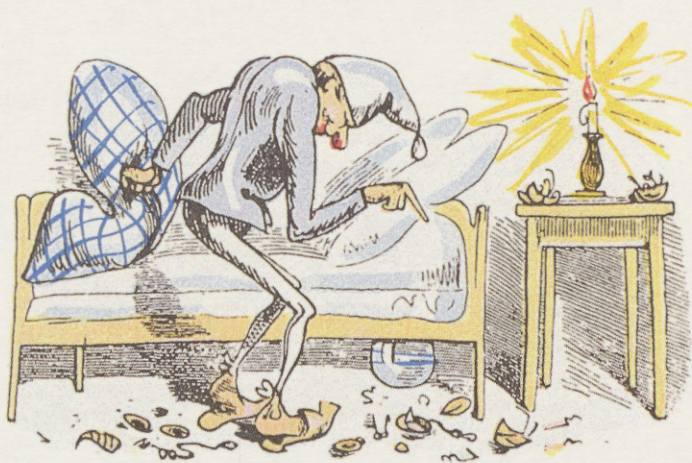
Itt is egy ül, ott is egy ül,
Nyakon, bokán, – ott egy repül.

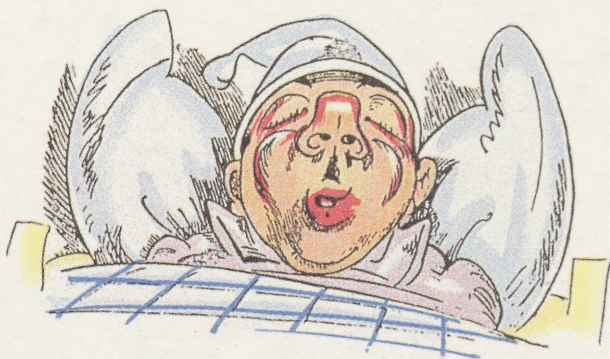
Erre, arra, föl s alá
Száll, zörög, zúg, hullva rá.

János bácsi bajba' vagyon, -
Veri, zúzza mind, mind agyon,

Ácsi! Ó mily pusztulás!
Több bogár nem karmolász.

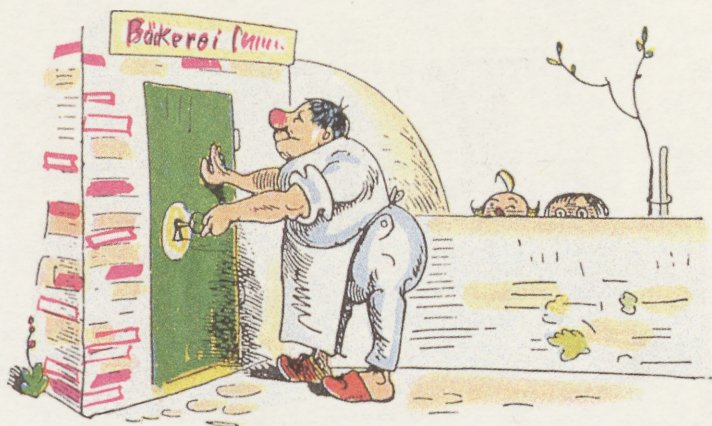

János bácsi alszik újra,
Be van a két szeme húnyva.

Ez ötödik csínyre pedig
A hatodik következik.

Hatodik csíny

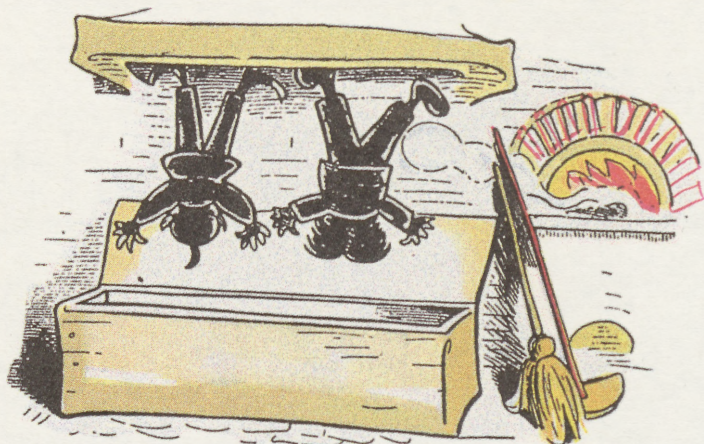
A szép húsvét idejében,
Mikor a pék süt serényen
Mindenféle édességet,
Mandulát tör, cukrot éget:
Max és Móric szörnyen vágyott
csenni holmi nyalánkságot.

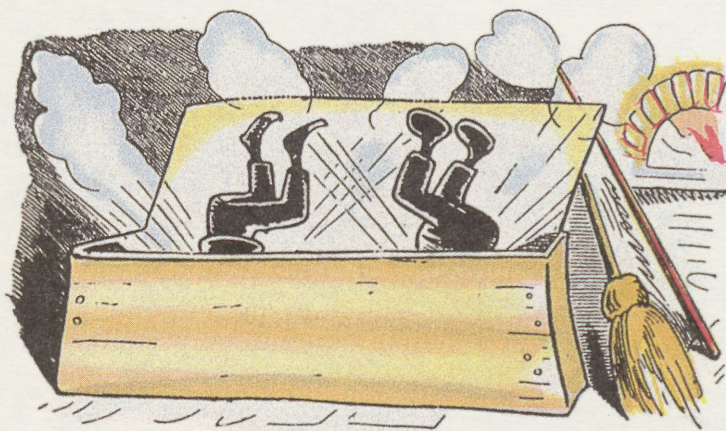
Ám a péknek esze volt ám,
Mindent jól belakatolt ám.

Aki hát itt lopni készül,
Kémény-út jut annak részül.

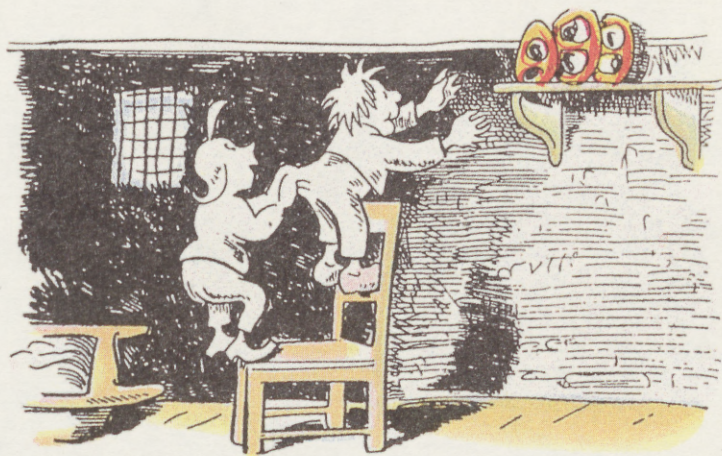
Tyú! Itt jönnek ni a golyhók,
Oly feketék, mint a hollók.

A kéményből egyenest meg
A lisztes ládába esnek.

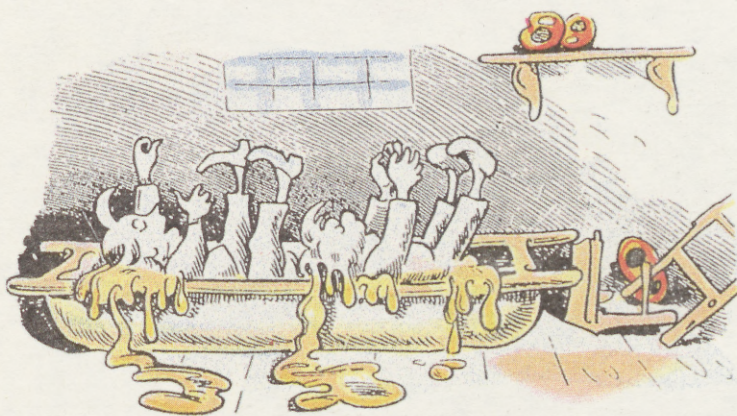
Imhol a két rossz portéka,
Oly fehérek, mint a kréta.

De azért már örvendeznek
A meglátott friss perecnek.

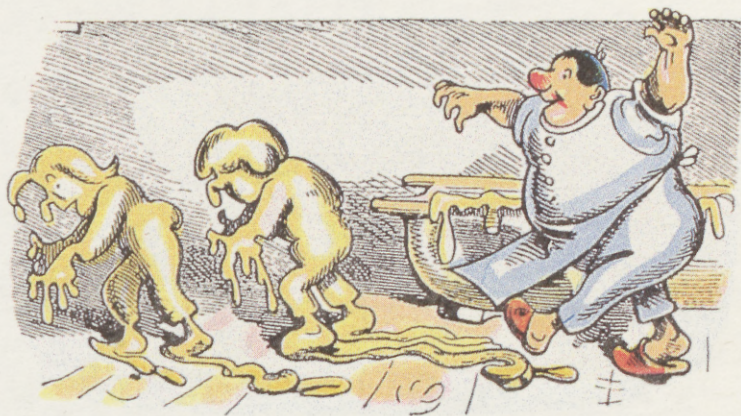
Eltörik a szék alattuk!

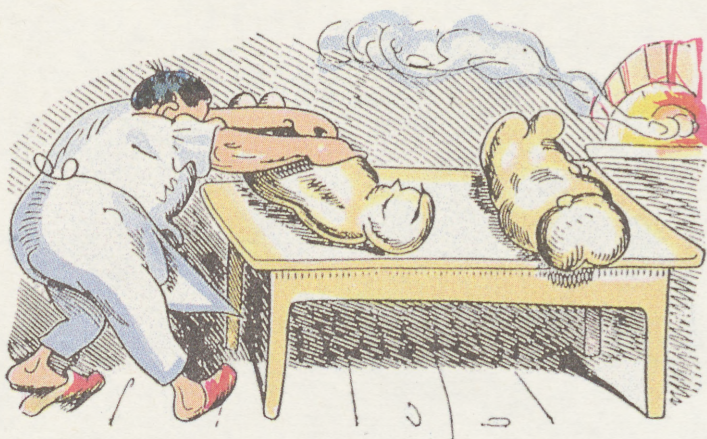
Puff! – a kovász csurog rajtuk.

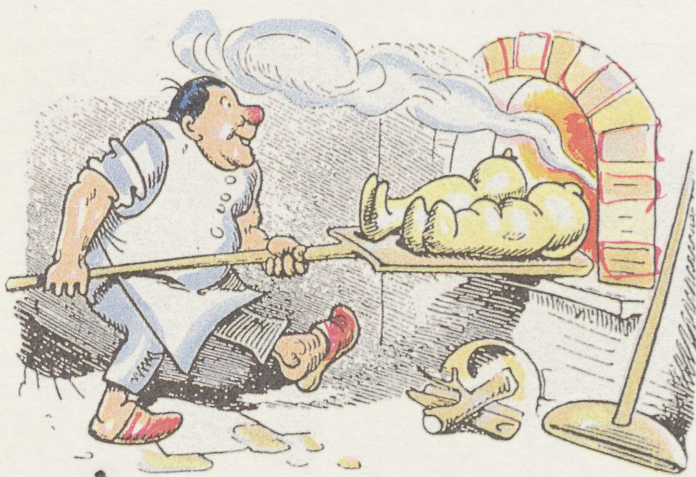
Kalácstészta fedi őket.
Mint valami ijesztőket.

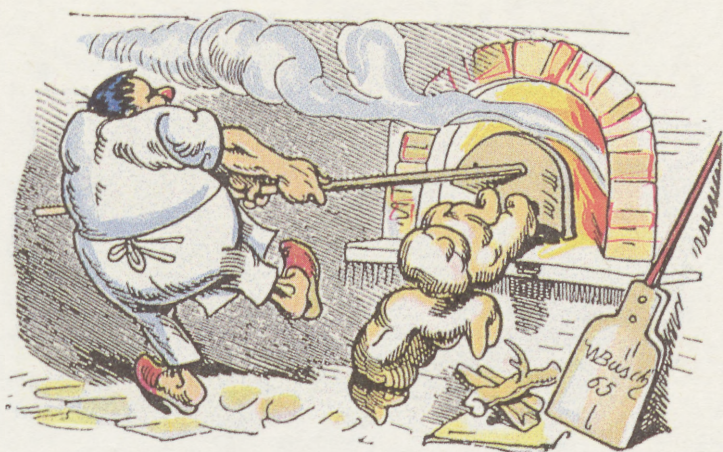
Épp ekkor jön a pékmester.
S látja őket tésztás testtel.

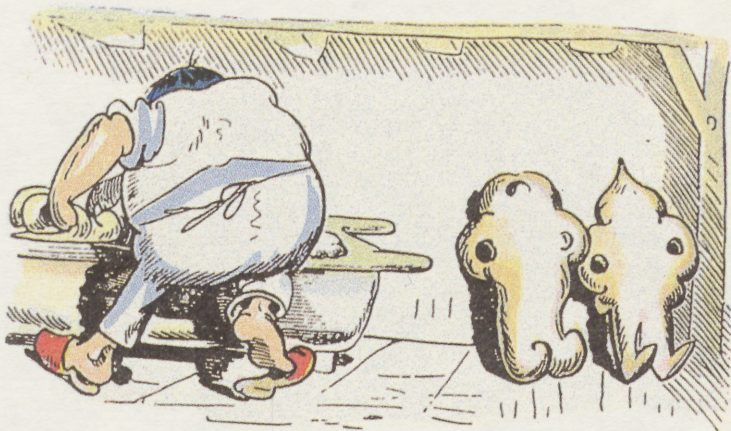
Hopp! megcsípi a két kamaszt.
És belőlük cipót dagaszt.

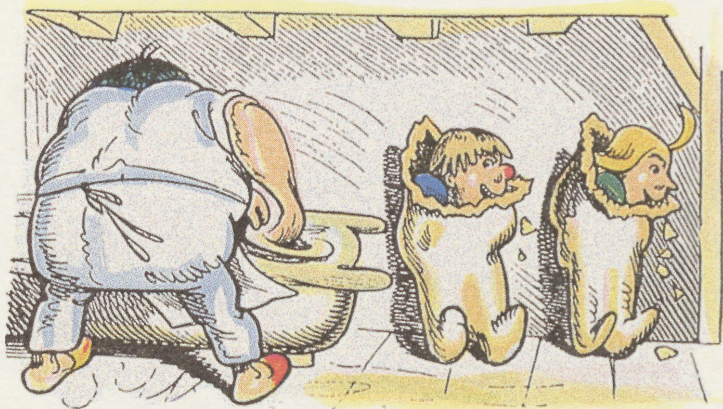
A kemence nincs kiégve –
Zsupsz! bele a kemencébe.

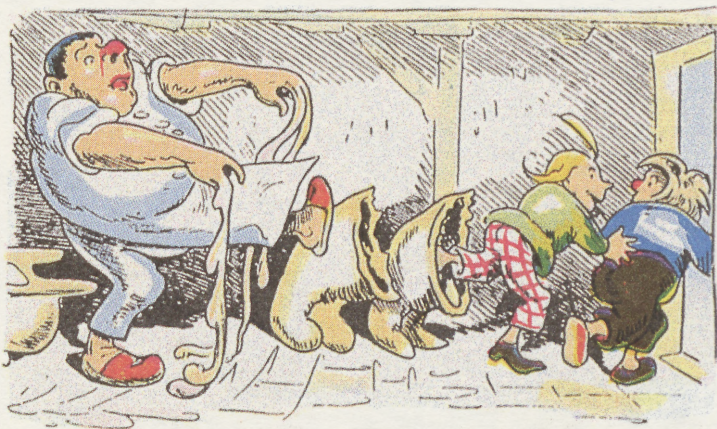
Immár ki is húzhatók.
A barnára sült cipók.

Azt hinnétek, hogy elégtek?
Szó sincs róla! – most is élnek.

Csip, csip! Addig rágicsálnak,
Míg a cipón lyukat vájnak.

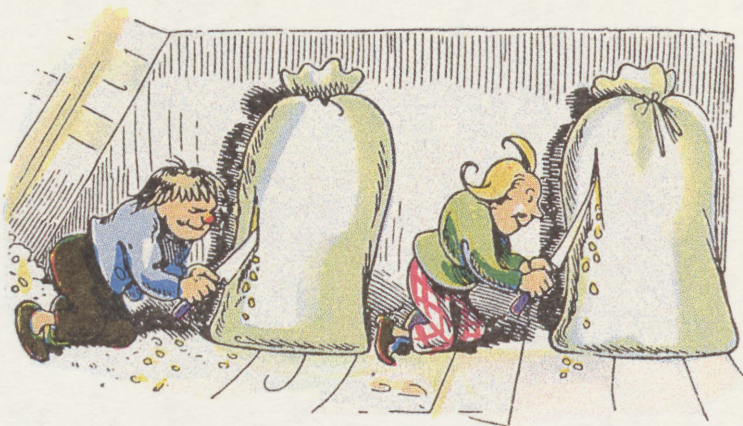

És hangján a bámulatnak,
Szólt a pék: „Tyű! ott szaladnak!”

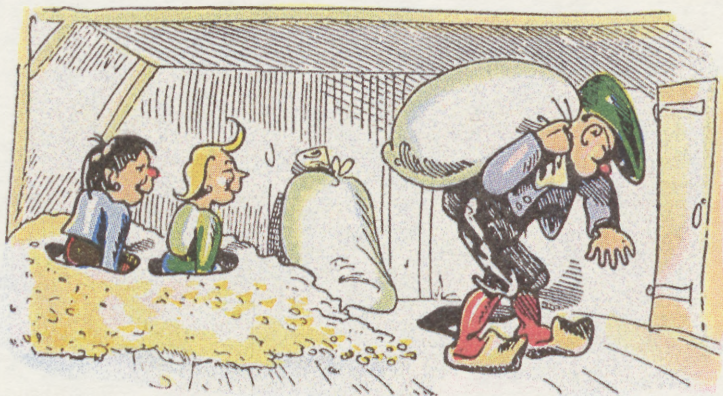
A hatodik csínyre pedig,
Az utolsó következik.

Utolsó csíny

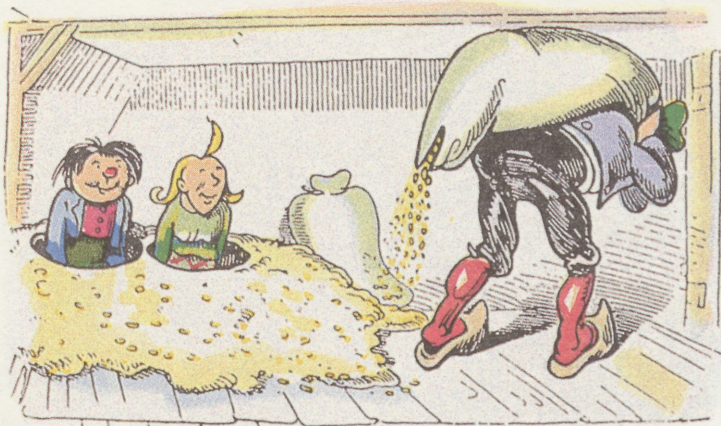
Max és Móric, jaj, tinektek,
Vége lesz már a csínyeknek!

Lyukat vágni mire való
A két zsákon? Tudja manó!

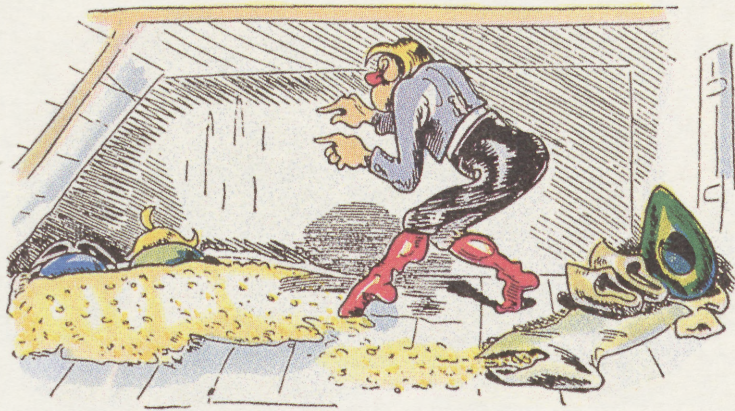
Lám, ehol az öreg Keszi,
Egyik zsákot most fölveszi.

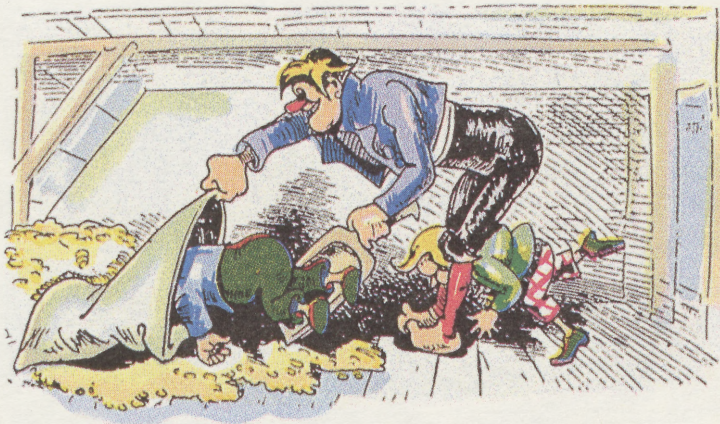
De alig, hogy fölemelte,
Ömlik a rozs, adta lelke!

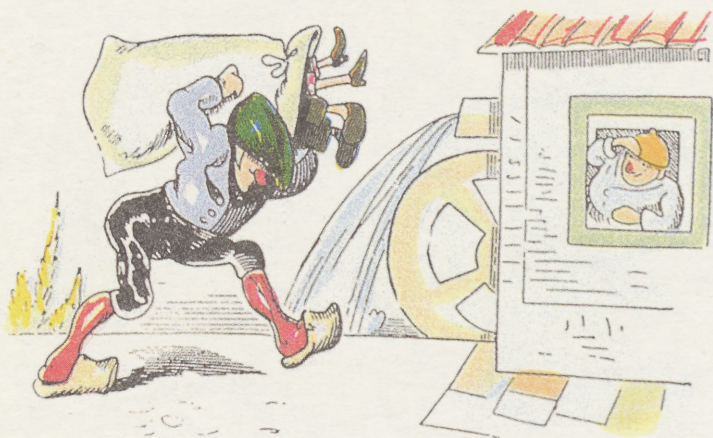
„Teremtette!” – ekképp morgott,
„Sejtem én már ezt a dolgot”

S mepillantja nagy vidáman,
A két lurkót a szalmában.

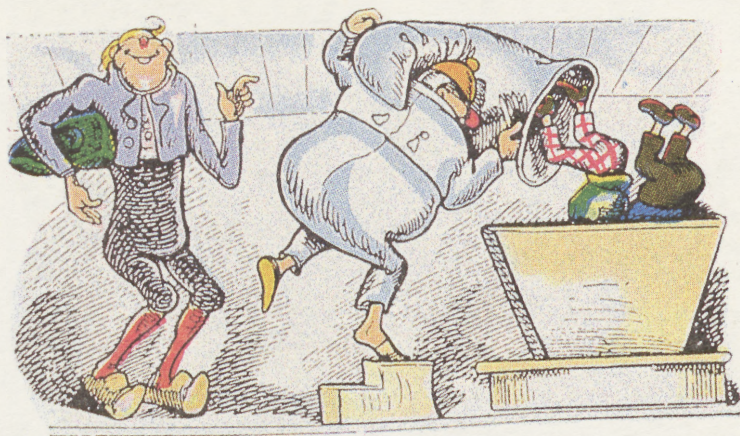
A két tacskót uccu tolla!
A nagy zsákba lapátolja.

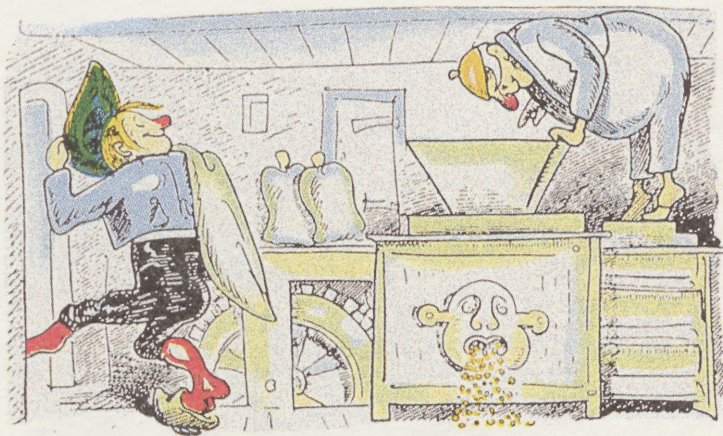
Max és Móric félhet, bőghet,
A malomba viszi őket.

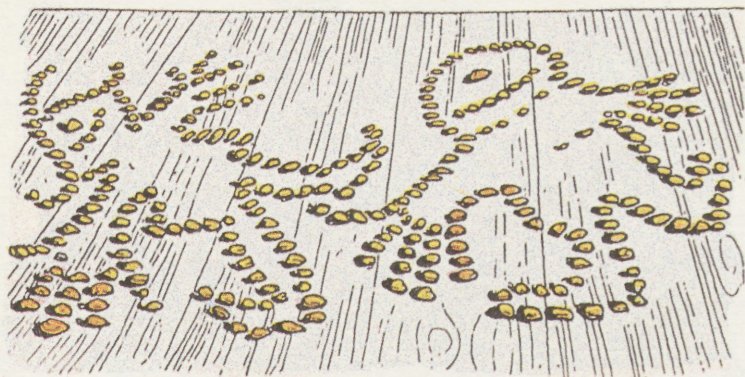
„Molnár gazda, adjon Isten!
Örölje meg ezt ni itten!”

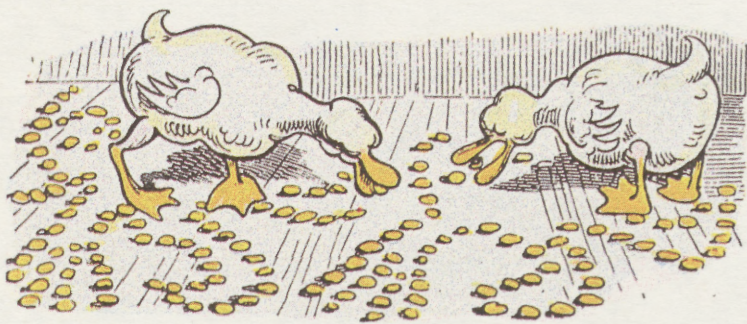
„Ide véle! Csak annyit mond –
S már garatban a két rosszcsont.

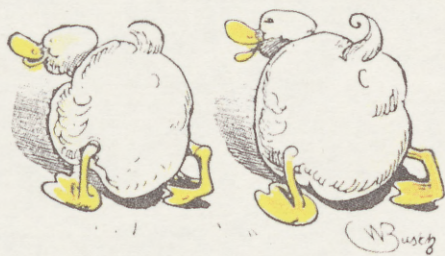
Lipit-lapat, pitli-patli!
Zúg a malom, jól hallhatni.

Max és Móric összetörve,
Ehol vannak megőrölve.

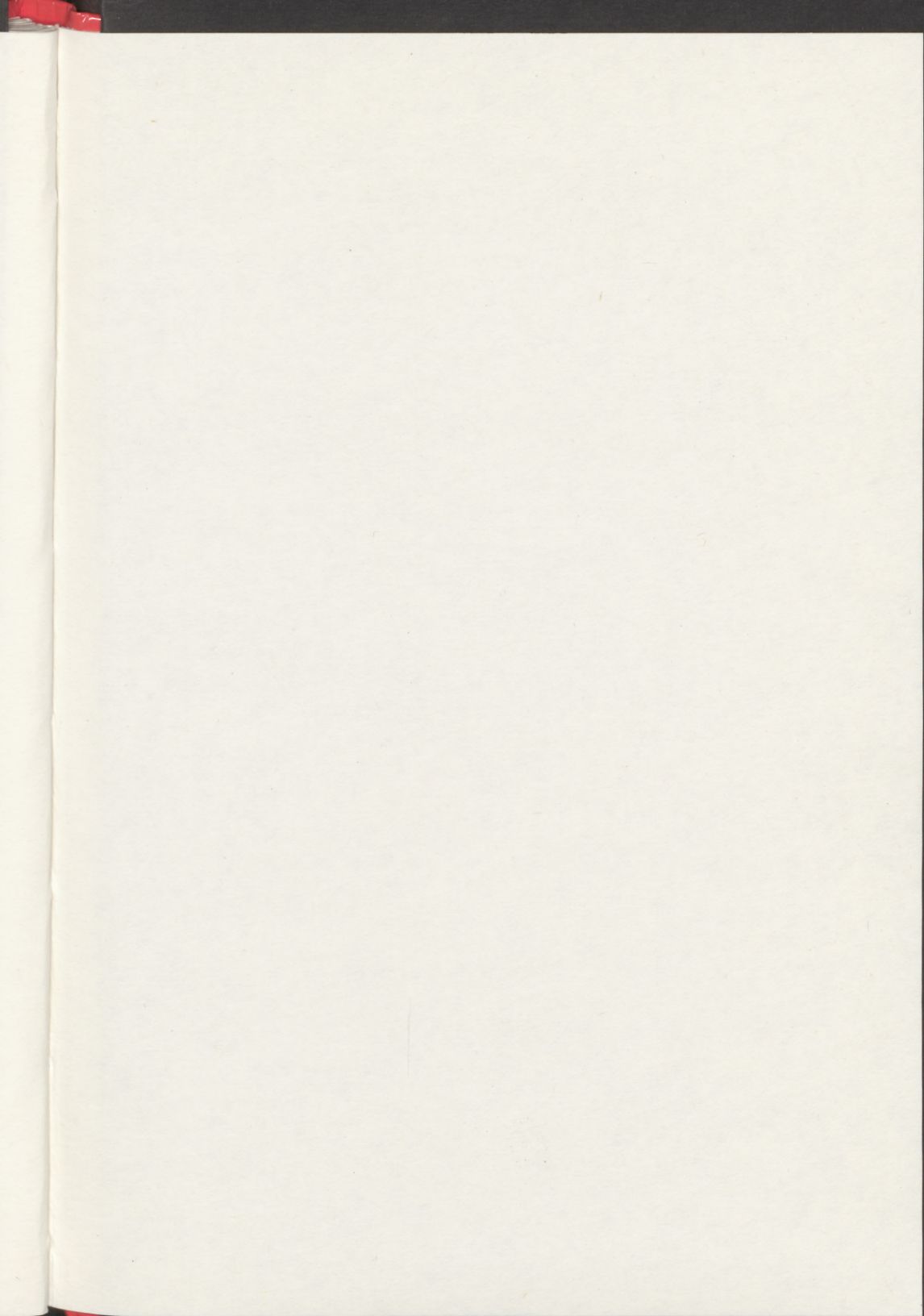
Az udvaron - vége - vége -
Falja őket libagége.

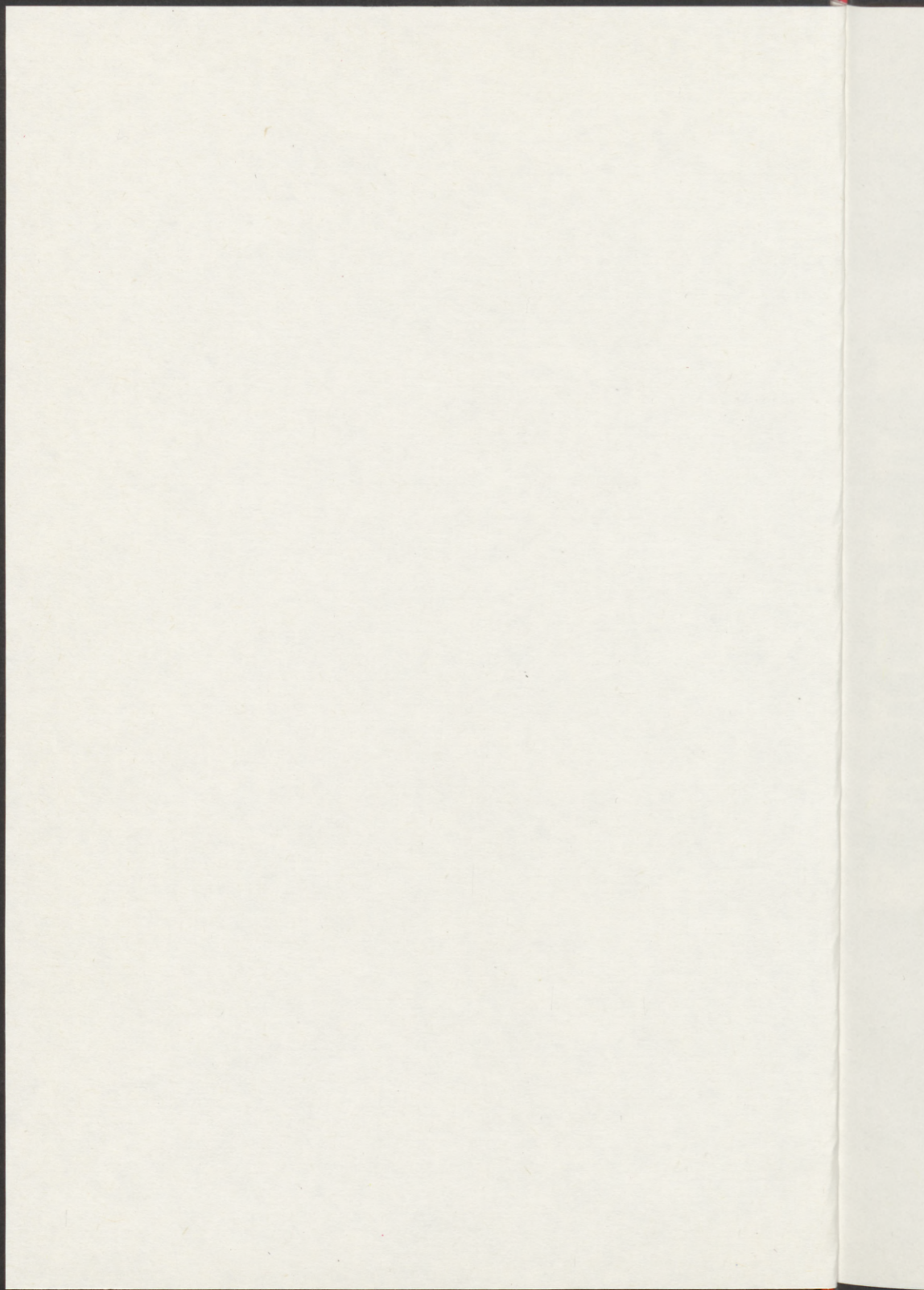

VÉGE

Hogy megtudta a falu.
Egy lélek se szomorú, –
Borcsa néni szava csendes:
„Tudtam én, a vége ez lesz!”
– Kecske szabó meg így beszél:
„A gonoszság nem életcél!”
– Dünnyög a tanító SEDA:
„Ez megint egy intő példa!”
– Szól a pék is a dologhoz:
„Az ember mért olyan torkos?”
– János bácsi szóba így kezd:
„A rossz tréfa tette mindezt!”
– Bölcsen hallgat a vén Keszi,
Az egészszet föl se veszi.
– Szóval csak az sül ki ebbül:
Hogy a falu megkönnyebbül:
Hálálkodva néznek égre:
„A sok csínynek végre vége!”

213h-3

Vásott gyermek száma tenger;
Róluk annyit hall az ember!
Lám például éppen itt ni
Két bizonyság: Max és Móric,
Kik, ahelyett, hogy térve jóra,
Hallgatnának okos szóra,
Rajta sokszor csak kacagtak,
Gúnyolódva jól mulattak.
Persze hát a két vitéz
Mindenféle csínyre kész! -
Ember, állat réme lenni,
Almát, körtét, szilvát csenni,
Nekik sokkal jobban esett,
S kellemesebb, kényelmesebb,
Mint templomban, iskolában
Veszteg ülni pad sorában
Ámde, ó jaj, ó jaj, ó jaj,
Úgy látom, a vége sóhaj!
Mert hát végül rosszul folyt a
Max és Móricnak a dolga.
- Épp azért, mit cselekedtek,
Itt lefestem, írom nektek.

WILHELM BUSCH • MAXIMÓRICH